

NAPREJ

Glasilo jugoslovanske socialno demokratične stranke.

Kaj pa sedaj!

Burianova nota je takorekoč pokopana. Vsaj zunanj minister celo sam trdi, da se ni treba vdajati nadejam. Sedanja mirovna poslanica ni našla ugodnega odziva, zato Burian tolazi: Bomo že še poizkusili, toda šele ob ugodni priliki. Burian ne pove, kakšno priliko smatra za ugodno, marveč kar prepriča prostot pot naivni domisliji javnosti. S korakom Buriana se položaj torej bistveno ni spremenil.

Vojaki stoje v zakopih pripravljeni za napad, oborenji od nog do glave, s strelivom in ročnimi granatami. Le še trenutek morda in povelje za napad pride. Tedaj ne preostane drugega, kakor da vojaštvo pohiti iz kritij skozi točo smrti, ki jo siplijo prasketajoče strojne puške, skozi strahoviti zaporni ogenj proti sovražniku. Poveljnik navdušuje še enkrat otroke smrti: »Hudo bo, decki! Toda ni drugače. Štiri leta že ležimo v blatu in mokroti strelskih zakopov. Štiri leta smo že proč od svojih žena in otrok. Štiri leta že pokopavamo tovariše drugega za drugim v tuji zemlji. Tako ne gre dalje. Izsliti moramo konec. Ne gre drugače kakor z bojem. Zato moramo tja vun iz kritij, moramo, naj velja, kar hoče, priboriti zmago.« Tako govore danes na vseh bojiščih. Vojakom govore tako, kadar jih hočejo vzpodbuditi, da napno vse svoje sile, da zastavijo v ob vsei grozovitosti svoje življenje. Vojaško orodje je to, s tem prepričujejo vojake, da ni drugega pomočka za doseglo miru kakor hoj do zmage.

Na treh frontah — na zahodu, v Macedoniji in v Palestini — se vrše hudi boji, Burianov mirovni predlog je prejela ententa v trenutku, ko je pripravila na treh frontah svoje vojaštvo za napad. Od tod tudi izhaja čudovita naglica in osornost, s katero so odgovorile na noto Amerika, Francija in Italija. Burianova nota je motila načrte ententnih generalov. Pravijo: Jutri naj bi naši vojaki napadli, ali bodo brez strahu in požrtvovalno tvegali svoje telo in življenje, če se jim zazdi mogoče, da se doseže željeni mir brez nadaljnjih žrtev s pomočjo diplomacije? Zato so tako hiteli z odgovorom. Vojaki entente naj zvedo avstro-oigrski predlog obenem z njega odklonitvijo, da se pač ne vgnezdi v njih glave misel, da bi bil mir vendarle mogoč brez nadaljnjih žrtev. Tri ofenzive entente pričajo, čemu je bilo to potrebno. Sicer deluje diplomacija prav počasi in leno; v tem primeru pa sta Balfour in Lansing dve urki po prejemu avstro-oigrske note že odgovorila. Taka naglica utegne biti utemeljena le v vojaških potrebah.

Prav važno je, da spoznamo to zvezo, ker bi sicer utegnili krivo sklepiti. Ostra zavrnitev note od strani sporazuma ne dokazuje, da v sovražnih deželah ni na-

klonjenosti za mir. Nasprotno! Nenavadna naglica entente diplomacije dokazuje, da je tudi tam milijone ljudi, ki so prepojeni s hrepnenjem po miru, tudi tam se milijoni vojakov bore le zato, ker mislijo, da drugače ne morejo izsiliti miru. Zato so morale vlade na oni strani tako hiteti: če bi bile pustile čas za razgovarjanje o miru, bi se bila ta misel vgnezdila v glavo vojaštvu tako, da ga ne bi bilo mogoče več vzpodbuditi k nadčloveškim žrtvam in naporom.

Zato nas ostra zavrnitev entente diplomacije ne sme ostrašiti. Prav sedaj treba to uveljaviti, česar se ententini imperializem boji, kar je upal, da bo s svojim naglim odgovorom preprečil: ljudske množice tam, vojake tam moramo prepričati, da je zaželenj mir mogoč, ne da bi dan na dan tisoče ljudi ob nečuvenih mukah krvavelo. Treba je ovreči z notranjo preureditvijo nezajupanje sovražnih narodov do naših namenov. Povedati moramo svoje vojne smotre in narode na oni strani prepričati, da ne maramo ne na vzhodu kakor tudi ne na zahodu katerokoli ljudstvo podjarmiti, da sodelujemo pri novem pravnem redu, ki je volja človeštva, da hočemo tudi naša teritorialna sporna vprašanja, ki so med nami in našimi nasprotniki na jugu in na zahodu, rešiti tako, kakor je svetoval papež: »v spravljenem duhu, tako da ustrežemo na podlagi pravice in možnosti tudi stremljenjem narodov in prilagodimo naše posebne interese splošnemu blagru velike človeške družbe.« Sam predlog za mirovna pogajanja brez konkretno vsebine je ententini imperializem mogel z naglično gesto odkloniti; mirovni predlog, ki bi pocitil zmago novega duha v osrednjih državah, in bi navajal konkretno predloge, dokazal da naši volji za mir ne manjka tudi požrtvovalnosti, bi na oni strani žičnih ovir mobiliziral milijone duš, milijone voli in rok zase.

Ta pot je sedaj edina, ki mora imeti nedvomno povolen uspeh.

Štirinajst točk Wilsonovega programa.

V odgovoru na Burianovo noto se sklicuje Wilson na tistih štirinajstih točkah, ki jih je bil že postavil kot mirovni program. Prijavljene so bile 8. januarja kongresu (parlamentu). Glase se:

1. Vse mirovne pogodbe so javne, kakor so se tudi sklepale javno in da torej ni dovoljeno sklepati kakšnihkoli tajnih mednarodnih dogоворov, nego da naj se vrši diplomacija vselej odkrito in pred vsem svetom.

2. Popolna svoboda ladjeplovstva na morjih izven težitvenih voda v miru in ob vojni, izvzemši ona morja, ki se s kakim mednarodnim dejanjem v svrhu izvršitve mednarodnih pogodb zapro deloma ali popolnoma.

Kmalu smo videli, da smo obkoljeni od vojakov. Planili smo s svojimi konji in sekali na desno in levo.

Ko sem v tej gneči in hrupu posekal nekaj vojakov, sem planil skozi vrata na neko prostorno dvorišče.

Iz vseh okenj so doneli strelji in krogle so žvižgale po zraku. Moj vranec je padel in me potlačil pod se. Z dvorišča so mi kričali:

»Črkez, udaj se!«

Že sem se splazil izpod konja in sekal okrog sebe z mečem. Zazdelo se mi je, da sem slišal glas — Abas-Iszmila!

Bojni vrišč, duh krvi in smrt mojega vranca je spravila tok moje kriji v drug tek in vzbudila v meni staro maščevanje.

Že sem pobil štiri može s sabljo na tla, ko sem naletel na stopnicah na Abas-Iszmila in z vso jezo sem našel maščevalni udarec.

Tedaj me je spoznal.

»Stoj, Japlowiecki!« Samo klinjo je nastavil, ki se je razletela pri udarcu moje in moja mu je predrla prsi.

Ko se je obrnil in zaklical proti vratom: »Tomaž Japlowiecki,« sem potegnil pištole izza pasa in izstrelil eno kroglo.

V istem hipu so se odprla vrata stranske sobe in na hodnik je stopila moja — Pavlina z vzklikom: »Ti si Tomaž! in se zgrudila.

Tedaj mi je padla pištola iz roke. Abas-Iszmilovi služabniki so me napadli od zadaj, a jaz se nisem branil.

»Idite in izpustite ga!« Jim je zaukazal ranjenec.

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak dan popoldne.

Uredništvo in upravljanje v Ljubljani, Frančiškanska ulica štev. 6, I. nadstr. Učiteljska tiskarna.

Naročnina: po pošti z dostavljanjem na dom za celo leto K 42—, za pol leta K 21—, za četrti leta K 10:50, za mesec K 3:50. Za Nemčijo celo leto K 46, za ostalo tujino in Ameriko K 54.

Inserati: Enostopna petit vrstica 30 v; pogojen prostor K 1—; razglas in poslane vrstica po 60 v; večkratne objave po dogovoren primeren popust.

Reklamacije za list so poštne proste.

Posamezna številka 20 vinarjev.

3. Čim najbolj naj se odstranijo vse gospodarske zaprake ter ustanovi enakost trgovskih razmer med vsemi narodi, ki se priklopijo miru in združijo za vzdržanje te enakosti.

4. Zahteva se primerna jamstva, ki naj se dajo in sprejmejo, da se oboroževanja narodov znižajo na najnižjo mero, ki je mogoča glede na notranjo varnost.

5. Svobodna, odkritosrčna in popolna ureditev vseh kolonialnih zahtev, ki naj temelji na strogem izpolnjevanju načela, da morajo pri odločanju vseh suverenitetnih vprašanj imeti interesi v poštev prihajajočega prebivalstva isto veljavo, kakor upravičene zahteve vlad, katerih pravice je omejiti.

6. Izprazni naj se vse rusko ozemlje in tako uredi vsa Rusija se tičoča vprašanja, ki zagotavlja trdno in kar najbolj svobodno skupno delovanje drugih narodov sveta, da se za Rusijo doseže neovirana prilika, da more neodvisno odločati o svojem lastnem političnem razvitku in nacionalni politiki ter pod zakoni, kakršne hoče sama, zagotoviti Rusiji odkrit, prijazen sprejem v družbo narodov, da, še več, podporo v vseh stvareh, ki jih Rusija potrebuje in si jih želi sama. Ravnanje, ki ga bo v bodočih mesecih deležna Rusija od svojih bratovskih narodov, bo jasna preizkušnja nje dobré volje in nje razumevanje za stiske Rusije v razliko od nje lastnih interesov.

7. Ves svet pritrdi, da je Belgijo izprazniti in obnoviti, ne da bi se poizkušalo kakorkoli, omejevati nje suverenost, ki jo izvršuje v družbi z vsemi drugimi narodi. Njeno drugo dejanje ne bo tako kakor to, služilo namenu, obnoviti zaupanje narodov v zakone, ki jih za ureditev svojih razmer določijo sami med seboj. Brez tega spravljivega dejanja bi za vselej bila oškodovana vsa zgradba in sila mednarodnega narodnega prava.

8. Vse francosko ozemlje naj se osvobodi in zasedeni deli postavijo v prejšnje stanje. Popravi naj se zopet krivico, leta 1871. od Prusov prizadeta Francoski v alzaško-lorenske vprašanju, krivico, ki že skoro 50 let vzne-mirja svetovni mir, da se zopet v interesu vseh zagotovi mir.

9. Poprava italijanskih meja naj se izvrši po jasnovidnih narodnih črtah.

10. Avstro-oigrskim narodom, katerih prostor med narodi želimo videti zaščiten in zagotovljen, naj se da prilika za avtonomni razvitek.

11. Rumunija, Srbija in Črna gora naj se izpraznijo in zasedeno ozemlje obnovi. Srbiji naj se zagotovi svoboden in varen dohod do morja. Razmere različnih balkanskih držav med seboj naj se s prijaznimi dogovori dočiščijo primerno zgodovinsko danim črtam pripadnosti k raznim narodom. Ustvarijo naj se jamstva za politično in

LISTEK.

Rdeči sarafan.

Poljski spisal Mihail Czajkowski.

(Dalje.)

Tu smo nenadoma zapazili ogenj ruskih predstraz. Takoj jih je krenilo nekaj na levo, nekaj na desno, da bi, kakor po navadi, presenetili kozaške oddelke.

Kmalu smo slišali na levi strani zamolklo kot podzemsko bučanje in šum, kot bi vredla lava. Izpod Bodlja smo konje in hiteli proti oni strani in našli vrsto prednje čete že pretrgano. Moj konj je zadel s kopitom mrtvega kozaka.

Na desni strani so prasketali strelji pušk; tam nekje je gorel otep slame, slabo znamenje; mi nismo vzbudili Rusov iz spanja.

Spuslavši enkrat konje, jih ni bilo mogoče več držati in ustavljal; obrniti se nas je bilo sram; zato smo kričali:

»Naprej! Nad Derbent!«

Dive kot šakali so rjoveli moji Črkezi in kakor za stavo smo dirjali proti mestu.

Tudi tu nam ni bilo treba meti oči specih Rusov. A pozdravil nas je na cestah živahan ogenj iz pušk z gozdom dežjem krogel.

Med tem je vzsel tudi mesec, kot bi hotel osvetlit naš poraz.

Kmalu smo videli, da smo obkoljeni od vojakov. Planili smo s svojimi konji in sekali na desno in levo.

Ko sem v tej gneči in hrupu posekal nekaj vojakov, sem planil skozi vrata na neko prostorno dvorišče.

Iz vseh okenj so doneli strelji in krogle so žvižgale po zraku. Moj vranec je padel in me potlačil pod se. Z dvorišča so mi kričali:

»Črkez, udaj se!«

Že sem se splazil izpod konja in sekal okrog sebe z mečem. Zazdelo se mi je, da sem slišal glas — Abas-Iszmila!

Bojni vrišč, duh krvi in smrt mojega vranca je spravila tok moje kriji v drug tek in vzbudila v meni staro maščevanje.

Že sem pobil štiri može s sabljo na tla, ko sem naletel na stopnicah na Abas-Iszmila in z vso jezo sem našel maščevalni udarec.

Tedaj me je spoznal.

»Stoj, Japlowiecki!« Samo klinjo je nastavil, ki se je razletela pri udarcu moje in moja mu je predrla prsi.

Ko se je obrnil in zaklical proti vratom: »Tomaž Japlowiecki,« sem potegnil pištole izza pasa in izstrelil eno kroglo.

V istem hipu so se odprla vrata stranske sobe in na hodnik je stopila moja — Pavlina z vzklikom: »Ti si Tomaž! in se zgrudila.

Tedaj mi je padla pištola iz roke. Abas-Iszmilovi služabniki so me napadli od zadaj, a jaz se nisem branil.

»Idite in izpustite ga!« Jim je zaukazal ranjenec.

Kakor okamenel sem obstal in strmel v Pavlino, dokler nista prišli mati in Helena in jo položili na divan.

»Moj dragi Tomaž!« mi je govorila tihio. »Saj ni nič hudega.« —

Sedaj je zagledala Helena ranjenega Abasa in vzkliknila:

»Moj soprog! Kaj ti je?«

Te besede so me skoro umorile in obenem so mi dale zopet življenje: Umoril sem jo, ki me je tako zvesto ljubila!

Zgrudil sem se na koleni k njej na divan:

»Pavlina! Ali nisi ti njegova žena?«

»Tomaž! Jaz sem tvoja. Pridi, mati, in nama daj svoj blagoslov!«

Roki in nogi sem ji poljubljal in ji sesal kri iz rane.

»Jaz, tvoj morilec! Bog me bo proklet in zavrgel!«

Kljub temu me ni nihče proklinjal, vsak je rekel: »Ubogi Tomaž!«

Ona pa je pritisnila svoji ustnici na moji in se zahvaljevala s poljubi za svojo smrt.

Tudi mati mi je odpustila in naju blagoslovila.

Prišel je zdravnik, je preiskal rano in zmajal z glavo: pod srcem je krogla obtičala.

Dasi je videla naše žalostne obrale, je vprašala smeje se:

»Kajne; zopet bom ozdravila in bom živel za te, Tomaž?«

»Krogla se mora ven vzeti; to je edino upanje!« je dejal zdravnik z resnim obrazom.

gospodarsko neodvisnost ter teritorialno nedotakljivost balkanskih držav.

12. Turškim delom sedanje osmanske države naj bi se zagotovil varni užitek suverenosti; prav tako pa naj bi se drugim narodnostim, ki se sedaj nahajajo pod turško oblastjo, zagotovila nedvomna sigurnost življenja ter absolutno neovirana prilika za avtonomni razvitek. Dardanele naj se pod mednarodnim jamstvom odpro kot sloboden prevoz za ladje in trgovino vseh narodov.

13. Ustanovi naj se neodvisna poljska država, ki mora obsegati vse nedvomno od poljskega prebivalstva naseljeno ozemlje; dobi naj prost dohod do morja. Mednarodna pogodba bi morala jamčiti za nje gospodarsko neodvisnost in teritorialno neodvisnost.

14. Ustanovi naj se splošna zveza narodov. Špecjalne pogodbe naj v enaki meri velikim in malim državam priskrbe jamstvo politične neodvisnosti ter teritorialne nedotakljivosti. Gleda na te javne poprave krivice in uveljavljenje pravice, se čutimo tesno spojene z vladami in narodi, ki so se združili proti imperijalističnim listam.

programa.

Proti navideznemu krščanstvu.

Znani monakovski profesor Förster je napisal knjigo »Svetovna politika in svetovna vest«, v kateri ostro napada »krščanstvo«, ki je pripravilo s svojimi nazori o nasilni zmagi in svojim prizadevanjem po nasilnem miru resničnemu krščanstvu ne malo škode. Profesor Förster napada razne nemške klerikalne liste, ki v svoji konzervativnosti kriče po nasilju, in katerih zgled kaže, da se nahajajo najhujši vojni hujščici in podaljševalci vojne prav na krščanski strani. Ni čudno, da profesorja-filozofa vsi »krščanski« elementi hudo napadajo. Neko mesto njegove nove knjige vsebuje naslednje priznanje:

»Prav enostransko nas uče in nas vadijo, kako moramo pridobiti, ohraniti ali zopet najti mir z bogom; na vprašanje pa, kako moremo pridobiti, ohraniti ali zopet najti mir z ljudmi in, zakaj je to mirovno delo odločilnega metafizičnega pomena — na to vprašanje odgovarjajo pöpolnoma nezadostno. Zato je danes pri toliko kristjanah mišljenje o človeških konfliktih in njih rešitvi bolj nekrščansko kot pri mnogih nekristjanih. In zato danes ni malo resnih kristjanov, ki zamenjajo iz gladi po krščanski svetovni politiki svoj krščanski časopis s socialdemokratčnim, ker njih krščanska duša ni mogla več prenašati nekrščansko hujškanje lista, ki zastopa krščansko idejo, in ker so spoznali, da stoji delavski list njihovemu krščanskemu četu v sedanji svetovni stiski bliže kot krščanski list, ki nekritizirano proklinja sovražnike in nekritizirano obožava lastni narod ter neprestano gresi na izdajstvu nad »Kristovim svetovnim Srcem«.

Te besede prihajajo iz srca resničnega kristjana, ki hudo toži nad sesulom religiozno etičnega svetovnega naziranja.

Vojna poročila.

Avstrijsko vojno poročilo.

Dunaj, 26. septembra. Uradno se razglaša: Nobenih posebnih dogodkov.

Bitka na zapadu.

Berlin, 26. septembra. (Uradno.) Armadna skupina kraljeviča Ruprechta: Boji na predpolju v nižini Lyse, severna kanala La Bassée in pri Woewresu. — Armadna skupina generala Boehna: Močnemu sovražnemu ognju jugovzhodno Epehy in pri Bellicoutu so sledili samo delni sunki, ki smo jih zavrnili. Med potokom Omignon in med Sommo je sovražnik nadaljeval svoje napade. Prvi

»Moja je bila krogla, s katero sem ustrelil ljubico! Kako naj poravnam to hudodelstvo?«

In vendar mi ni počilo srce in pretočil nisem niti ene solze.

V Pavlininih očeh je bilo brati bol; smrtna bledost je obliila njen obraz.

Jaz sem tišal zobe skupaj in se silil na smeh.

»Izylečite vendar kroglo! Saj jaz se prav nič tega ne bojam.«

Zdravnik je prikel priprave in tipal njene prsi, katerih se dotlej še ni bila dotaknila moška roka, ali jih zrl šegav pogled.

Meni se je zdelo, da je Pavlina zardela od sramu. Najraje bi ga zagrabil za ovratnik tega hudobneža, ki se je dotaknil tega svetišča.

Ko pa je mož prodrl v globočino rane in ko je privela kri, se mi je zdelo, da je meni nekdo predrl prsi in da moje srce krvavi; z glasnim vzklonom sem se zgrudil na tla.

Sole, ko je Pavlina z globokim vzklonom izpregovorila: »Se en poljub, moj Tomaž, sem vstal in jo poljubil zadnjic.«

»V rdečem sarafanu... hočem... biti pokopana!« To so bile njene zadnje besede in zadnji nje dih se je dotaknil mojih ustev.

»Pavlina, moja Pavlina!« sem glasno zdihoval in jo objemal, dokler mi roki nista odrevenereli.

(Konec prih.)

naval se je zrušil v uničevalnem ognju naše artiljerije in infanterije. Težišče dopoldanskih napadov se je nagibalo k višini med Pontrustom in Gricourtom. Začasno se je sovražnik na njej ustalil, a s protisunkom smo jo zopet vzeli. Popoldne so zastavili Francozi med Francilly in med Sommo ponovne močne napade, ki smo jih do nekih malih vrzeli zavrnili. Oba minula dneva smo tu ujeli 220 mož. — Armadna skupina nemškega cesarjeviča: Pri krajevnem podjetju infanterije severno Allemanta smo ujeli sovražnikov. Severno Vailly smo odbili napade sovražnikov. — Armadna skupina vojvoda Albrechta: Vzhodno Mozele smo zavrnili delen napad sovražnikov. Sedem letal sovražne skupine, ki je bila napadla Frankfurt ob Meni in Kaiserslautern, smo sestrellili.

Berlin, 26. septembra zvečer. Po enajsturnem lju tem artiljerijskem ognju so francoske in ameriške čete danes na široki fronti pričele ofenzivo v Champagni ter med Argoni in Mozo. Napadalcem se ni posrečilo prebiti našo fronto. Boj za naše pozicije traja dalje.

Z makedonskega bojišča.

Dunaj, 26. septembra. Francosko vojno poročilojavila, da je francoska kavalerija vkorakala v Prilep.

Položaj v Palestini.

London, 25. septembra. Turške čete se umikajo na Amman ob hedžaski železnici. Mijih zasledujemo. Na severu je naša kavalerija zavzela Haifo in Akko. Število vietnikov je v zadnjih dneh naraslo na 40.000 mož, število vpljenjenih topov na 265.

Politični pregled.

— Delegacije še meseca oktobra. Na vprašanje socialno demokratičnega poslanca Ellenbogna je odgovoril grof Burian, da se bo vršilo zasedanje delegacij v prvi polovici oktobra.

— Hussarek se zopet pogaja s strankami. Ministrski predsednik baron Hussarek je že pred dnevi izrazil namerovo, da pred sestankom parlamenta stopi v stik z voditelji strank. Predvčerajšnjim so se začele konference. Sprejeti so bili zastopniki nemško-nacionalne zveze. Razgovarjali so se tudi o jugoslovanskem vprašanju. Poslanec dr. Waldner je želel pojasnila glede potovanja grofa Tisza v jugoslovanske dežele. Baron Hussarek je izjavil, da grof Tisza o svoji misiji ni obvestil avstrijsko vlado. Hussarekova izjava je v parlamentarnih krogih vzbudila veliko pozornost.

— Tudi bosenski moslimi za združitev Jugoslovanov. Voditelj bosenske mohamedanske stranke dr. Mahmud Spaho brzojavlja »Neue Freie Presse«, da je grofu Tiszi izjavil, da stoji na stališču združenja vseh Jugoslovanov in da zavzema to stališče velika večina mohamedanske inteligence. Grofa Tisza je ta izjava zelo presenetila.

— Novo vojno posojilo. Z Dunaja poročajo, da pripravlja finančna uprava razpis devetega vojnega posojila, ki bo tokrat prisilno. Avstrijski vojni izdatki bodo dosegli do konca leta 32 milijard kron.

— Hussarek se pogaja s Poljaki. Predsedstvo Poljskega kluba bo imelo jutri razgovor z ministrskim predsednikom baronom Hussarem.

— Bosenska spomenica. Kakor smo že poročali, je grof Tisza na svojem bosenskem romanju dne 20. septembra v Sarajevu sprejel znanega politika in bivšega predsednika bosenskega sabora, Vojislava Šolo. V imenu velike večine saborskih poslancev je Šola grofu Tiszi izročil spomenico, v kateri se govori v prvi vrsti o progonyh in grozotah, o ubešanju in streljanju in krivilih sodbah početkom vojne, potem o rekvizicijah, končno o tem, da ustava v Bosni še do danes ni vstopstavljena, marveč da vlada dejelo vojaška roka. Končno priobčuje spomenica politične zahteve: Narod Srbov, Hrvatov in Slovencev je eden narod, zato se morajo vse dejele tega naroda brez razlike državnopravnih teritorijev zediniti v eno nacionalno državo, v svobodno in neodvisno Jugoslavijo. Istočasno je Šola grofu Tiszi priobčil, da se ne spušča z njim v nikak razgovor. Vsi, ki so podpisali spomenico, so sklenili, da govorijo s Tiszo le korporativno.

— Mednarodna konferenca za mir. Uplivno švicarsko glasilo »Journal de Genève« razmotriva mirovno akcijo ter izvaja, naj bi se pod utisom avstro-ogrsko mirovne note sklical internacionalna konferenca socialistov, ki bi zavzela stališče za mir.

— Poziv Italije Avstro-Ogrskl. »Kölnische Volkszeitung« poroča: »Corriere della sera« je objavila uvodnik, kateremu se pozna, da ga niso spisali v uredništvu. Članek poziva Avstro-Ogrsko, naj odneha v teritorialnih vprašanjih. Če je pripravljena na resne in dostenje ponudbe, naj se o njih zaupno izlavi, za kar bo že našla primerna sredstva in pota.

— Italija in Jugoslovani. »Petit Parisien« poroča iz Rima, da v Italiji ne pride do ministrske krize, ker so prevladale ideje ministrov Orlanda in Bisolattija glede modifikacije londonskega dogovora. Italija prevzame protekcijo Jugoslovanov in dobi na ta način poleg teritorialnih pridobitev v smislu narodnostnega principa tudi politične in moralne koristi. Italijanska vlada poda baje izjavilo, da smatra boj Jugoslovanov za njihovo neodvisnost v lastni svobodni državi za boj, ki odgovarja načelom entente ter interesom trajnega, pravičnega miru.

— Vojaška službena dolžnost na Irskem. Angleški parlament se dne 12. oktobra sestane na jesensko zasedanje. Dotlej se bo tudi že razglasila kraljeva naredba, s katero se uvede splošna vojaška službena dolžnost za Irsko. Vojaška uprava se je sicer skušala izogniti temu koraku s tem, da je nameravala sestaviti armado irskih prostovoljcev. Računalo se je na 50.000 mož, a oglasilo se je le 7000 prostovoljcev.

— Troelstra za mednarodno konferenco. Voditelj hollandskih socialistov, Troelstra, je v razgovoru s sotrudnikom lista »La Bataille« med drugim izjavil: »Bliža se ura, ko se bo videlo, da je sklicanje mednarodne socialistične konferenca potrebno. Duh konference bo mednaroden in ta duh potisne ozkoscne nacionalistovske politike v ozadje. Mednarodni socializem more in mora zasigurati narodom mir. Upamo, da na konferenco ne bo treba dolgo čakati in da bodo posamezne socialistične stranke sedaj znale prisiliti vlade, da jim izdajo potne listine. Francoskega proletariata šovinistične fraze ne prelepijo več.«

— Francija se pripravlja za zimsko vojno. Kakor poroča pariški »Temps«, je v armadnem odseku francoskega senata podal Henry Charron poročilo o aprovizaciji armade za prihodnjo zimo. Senat je vzel poročilo na znanje.

Dnevne vesti.

— Vrnitev orožja. C. kr. policijsko ravnateljstvo v Ljubljani bo njemu leta 1915. oddano orožje zanesljivim osebam, ako zato prosijo, še tudi v mesecu oktobru vrnilo. Policijsko ravnateljstvo se ozira pri temu na dejstvo, da se slabo konzervirano orožje pokvari.

— Ustanove za železničarje. Dohodki naslednjih ustanov za vpokojene železničarje, brez ali z malimi pokojninami, oziroma njih vdove in sirote so razpisani: 1. Avstrijski železničarski podporni sklad za vpokojence, vdove ali sirote. 2. Moric baron Königswarterjeva ustanova za vdove in sirote in naposled v zadnji vrsti tudi za vpokojence. 3. Ustanove za avstrijske železničarske invalide, oziroma tudi za njih vdove in sirote. 4. Ferdinand Lindnerjeva ustanova in S. Hahnova ustanova za vdovo po uradniku z malo pokojnino. 5. Friderik August Birkova ustanova za vdove in sirote prožnih čuvajev. 6. Josip Dorek-ova ustanova za vdove z nizko pokojnino in večjim številom otrok. 7. Franc Riesnerjeva ustanova za podpore potrebe vdove po čuvajih. 8. Elizabetna ustanova za ubogo uradniško vdovo. 9. Baron Koturjevo ustanova za vdovo po sprevodniku. Prošnje, katere morajo nositi župnisko ali županovo potrdilo o ubožnosti, treba je vlagati najkasneje do 10. oktobra 1918. pri istem uradu, kateremu je bil prosilec pred vpokojitvijo do deljen.

— Naredba v varstvo stanovanjskih najemnikov poteče 1. januarja 1919. Kakor poročajo, se naredba v sedanji obliki ne obnovi, pač pa se uvedejo odredbe proti tihotapskemu kupčevanju s stanovanji in proti takoimenovani odkupnini. Na Dunaju se bo morala vsaka stanovanjska odpoved naznaniti; zato bodo pa smeli hišni posestniki podražiti stanovanja za približno deset odstotkov.

— Državni uradniki letnikov 1865. do 1869. v vojaški oficirski službi se odpuste. Z Dunaja poročajo: Vojna uprava je odredila, da se imajo oficirjem letnikov 1865. do 1869., ki so državni uradniki in ki prosijo, da se jih še nadalje pusti v aktivni vojaški službi, prošnje nemudoma zavrniti in se dotočni častniki takoj odpuste.

— Vendar enkrat pametna odredba. Generalno poveljstvo 11. nemškega armadnega zbora je izdalо naslednjo odredbo: Treba je preprečiti, da bi male tatove obešali, velike pa izpuščali. Oblasti naj ne naznajajo ljudi, ki hodijo od znanc do sorodnikov, da si preskrbe neznotne množine živil, pač pa naj strogo primejo one, ki kupujejo kar s celimi koši jajec in surovega masla. Kjer cvete kupčiško oderuščo, naj zavladajo zakoni neobzirno, dočim naj se oni, ki potrošijo obilo časa in denarja, da si morejo postaviti na mizo borno kosilce ali da odpomorejo zrahlanemu rodbinskemu zdravju, puste pri miru. Ljudje se gotovo ne vozijo po svetu za šalo.

— Koncert Erme Žárské. Sinoči se je vršil v »Union« koncert, na katerem je pela umetniškemu svetu znana bivša primadona praškega narodnega in newyorskega metropolitanskega gledališča. Za spored svojega koncerta si je izbrala umetnica Erma Žárská cel niz opojno-ljubavnih arij iz raznih oper in pesmi. Prednala pa jih je krasno. Lepa, globoka čustvena vsebina

pesmi in arij je zahtevala glas, ki daje krasotij te vsebine tudi primerno zunanjost, akustično obliko poleg duševnega in srčnega izražanja. Umetnica je izpolnila oboje s svojim močnim, čistim, vsestransko verziranim glasom zares sijajno, za kar je žela od občinstva burno in odkrito priznanje.

— Umrl je Celestin Mis, profesor na državni obrtni šoli v Ljubljani, včeraj zjutraj v deželnem bolniščnici.

— V Tržiču je umrl dne 24. septembra g. Martin Tomazič, mnogoletni občinski sluga. Imel je številno družino, obstoječe iz 16 otrok. Nekaj sinov je pri vojakih.

Krško. Draginja. V hotelu Gregorič stane goljaž 9 kron, vino 1 14 kron, prenočišče z eno posteljo 10 kron. Če bi to bilo na Dunaju bi se človek ne čudil, ampak je v Krškem? In nihče se ne zmeni. Odira se na vse načine, oderuščvo žanje, ljudstvo pa trpi, trpi in čaka na boljše čase.

Hrastnik. Dne 24. t. m. popoldan se je vračal posestnik Anton Urbajs, po domače Možina, domov. Med potjo sede utrujen na škarpo ob Savi ter zadremi in v spanju pade čez škarpo na skalo ob Savi, pet do šest metrov globoko. Bil je nekaj časa pri zavesti, izdihnil je pa med potjo, ko so ga nesli na nosilnici domov. Urbajs je bil eden izmed starih korenin, priljubljen pri vseh. Bil je tudi član konsumnega društva rudarjev. Bodil mu zemlja lahka. Družini naše sožalje.

Trbovlje. Dne 26. t. m. so bili pri nas od pritožbene komisije 2 generala ter glavnih ravnateljev trboveljske družbe, ki so obravnavali z rudarji. O obravnavi še poročamo natančneje.

Laški trg. Podjetnik, ki jemlje moko za 275 delavcev, dajé jo pa samo petnajst. Gospod Anton pl. Avanzini, posestnik cementne tovarne v Laškem trgu, ima zaposlenih 275 delavcev. Za te delavce je jemal moko pri glavnem aprovizaciji gospodarskega urada v Celju. Ker so pa skoraj sami kmetje iz bližine ti delavci, je dajal samo petnajst delavcem moko, druga mu je ostala. Kam je vso drugo moko dal, se ne ve. Pač pa so našli orožniki 23 vreč moke, ki so jo zaplenili. Čudno je, da je kaj takega mogoče. Pri Vojni Zvezi se mora karte tako natančno odračunati, tu se pa dopušča enostavno razdelitev ali dodelitev brez vsake kontrole. Čudno vlogo je igral pri zaplembi nekaj vreč moke na postaji, tukajšnji postajenačelnik, ker je hotel orožnika preslepiti, da je prišla moka ničla veliko pozneje kakor ržena. Bila je namreč moka ničla zaplenjena in ržena ne. Ne ve-mo iz kakega vzroka je hotel postajenačelnik moko ničlo pridržati za gospoda Avanzinima. Je pač vojska.

Umrilost v Trstu. V tednu od 8. do 14. sept. t. l. je umrlo v Trstu 105 oseb, poroda ni bilo nobenega. Porok je bilo 16.

— **30 ovac prišlo pod vlak.** Na železniški progi pri Berchtesgadenu, malem mestecu ob salzburško-nemški meji je povožil vlak 30 ovac, ki so se pasle ob progi. Škoda znaša 5000 mark.

Iz frankovske Like. Znano je, da je uboga Lika pribelašče in skrivališče raznih roparskih band. Dne 14. t. m. je zopet napadla nepoznana roparska družba pri belem dnevu sredi ceste vozno pošto in jo oropala.

Spanska bolezem tudi v Bosni. Hrvatski listi poročajo, da tudi v Bosni hudo razsaja neprjetna španska bolezem. Le v Sarajevu je obolelo za njo 500 oseb, od katerih jih je večje število umrlo, ker niso pazili nase in si nakopali še pljučnico, zvesto spremjevalko španske bolezni.

Mrtvi se vračajo. »Narodni List« poroča z Dalmatinskega otoka Hvara: Te dni je priplavalo ob viharnem vremenu nekaj mrtvih ljudi, ki so postali očividno žrtev vojnih dogodkov. Nekateri so bili tako razmesarjeni, da jih ni bilo mogoče spoznati. Vse skupaj je bilo nalovljeno šest trupel. Pokopali so jih na morskom obrežju, kjer so jih našli. Pri Zarači so našli truplo srbskega inženirja polkovnika Svetislava kneza Milojkovića. Na sebi je imel še rešilni pas in nepremočljivo obleko, tako da je bilo truplo bolj zavarovan.

Prijet tihotapec s sukanjem. V Budimpešti je prijela policija nekega krojača, pri katerem so našli 200 tucatov vitlijev sukanca, vrednega 145.000 kron. Krojač se je izgovarjal, da so mu pritihotapili sukanec iz Avstrije.

Navijanje cen Hudodelstvo. Ogrsko justično ministrstvo izda v kratkem nov zakon proti navijanju cen, ki se bo smatralo odslej kot hudodelstvo in ne več kot prestopek.

Mestni drobiž. Rastoče pomanjkanje drobiža je napotilo mestni magistrat v Breslavi, da je na mestni občinski seji predlagal, naj se uvedejo kot menjevalno sredstvo v osebnem prometu na mestni cestni železnici kovinske znamke po 10 pfenigov. Občinski svet je predlog sprejel in sedaj bodo nakovali drobiž za cel milijon takih znamk.

Lastno mater ubil. V nekem kraju na Saškem se je sprl sin s svojo materjo, posest-

nico Königovo. Prepri je postal tako usoden, da je prikel sin za sekiro in ubil svojo mater. Morilca se oblastem še ni posrečilo prijeti, ker je neznano kam pobegnil.

— **Ker ni pozdravil dvanajstletnega princa.** Čuden slučaj! Pravzaprav se pa danes ničemur več ne čudimo, ker se dogaja toliko verjetnih in neverjetnih stvari. To bodi omenjeno le mimogrede. Kaj bi se na pr. čudili, ako vržejo stražo v zapor zato, ker ni pozdravila dvanajstletnega otroka? V Schwerinu je stal vojak na straži. Mimo pride deček dvanajstih let, stopi k vojaku in zahteva, da vzame straža orožje ter prezentira (kakor se zgodi to, če pride mimo kak visok častnik). Vojak ga je seve vprašal, če morda nima popolnoma zdrave glave. Deček je izginil in se vrnil kmalu nato z nekim stotnikom, ki je dal vojaka meni nič tebi nič zapreti. Deček je bil — mecklenburški princ!.... Kako ne bi mogel poznavati vojak dvanajstletnega princa! — »Arbeiterzeitung« pripominja k temu: Predlagamo, da se izroče vojakom fotografije vseh knežjih članov, da se ne dogode nikdar več taki neodpustljivi grehi, kakršen se je zgodil na pr. v Schwerinu. In ako nas Lloyd George zmerja, da smo barbari, ga hočemo vprašati, ako tudi v Angliji tako zelo spoštujejo šege in dostojnost, da zapro vsakega, ki ne pozdravlja.

— **V Berlinu večji kruh.** Živilski urad v Berlinu je v svoji zadnji seji sklenil, izdajati z ozirom na povisano dobrovo moke s prihodnjim mesecem zopet staro krušno racijo. Krušne cene bodo primerno zvišane. Teža nove krušne racije znaša 1950 gramov, kar bo stalo 103 pfenige. Sedaj pa primerjamo množino kruha in ceno v Nemčiji z onima pri nas, in spoznali bomo vso mizerijo našega krasnega gospodarjenja! V Nemčiji staneta 2 kilograma kruha le eno marko!

— **Vseučilišče v Lublinu.** V rusinskom Lublinu se je ustanovilo na iniciativno ravnateljev petrograške akademije katoliško vseučilišče.

— **Poštni promet med Avstrijo in Rusijo.** Navadna in priporočena odprta pisma in dopisnice je dovoljeno pošiljati iz Avstrije v Rusijo in obratno na poti skozi Nemčijo. Pristojbine določa društvo svetovnega poštnega prometa.

— **Z lažmi na dan!** Tel. Unija naznanja iz ruskih virov, da so poročila o ubijanju raznih ruskih velikih knezov radi tega neresnična, ker je večina članov bivše carske rodbine za češko-slovaško fronto. Protopopov, o katerem so pisali, da je bil ubit, je bolan in se zdravi v nekem sanatoriju. Onega obenem z Protopopovom »ubitega« Maiklakova sploh v Rusiji ni. Je v Parizu. »Ubiti« Bielecki je v Sibiriji v Tobolsku. Torej od mrtvih so vstali...

— **Ljulin in Kaplanova.** Atentat na sodr. Ljelinina je izvršila, kakor znano, Dora Kaplanova. O sodr. Ljelininu je znano sedaj že povsod, da ni judovskega pokoljenja. Pribito pa je za izpremembo, da je bila Dora Kaplanova židinja. Toliko v pojasnilo našim meščanskim listom.

— **Varjenje piva v Ameriki prepovedano.** Ameriška vlada je prepovedala od 1. julija 1919 nadalje variti pivo. Tudi uvoz italijanskih vín v Ameriko je dovoljen le do 1. maja 1919. To je amerikansko gospodarstvo.

Iz stranke.

Sodruži iz Gorice in okolice, ki žele pristopiti v politično organizacijo jugoslovanske socialno demokratične stranke, naj se zglase pri sodružu Al. Štolfi v Gorici, pri okrajin bolniški blagajni v Gledališki ulici. Dolžnost vsakega sodruga je, da postane član politične organizacije. Sodruži na delo, da se naša organizacija na gorskem zopet oživi.

Društvo »Svoboda« sklicuje na nedeljo, dne 29. t. m. ob 2. popoldne sestanek sodrugov in sodružic na Jesenicah, ki imajo veselje do izobrazbe. Sestanek se vrši v gostilni Vergles. Namen sestanka je ustanovitev podružnice »Svobode«.

Agitirajte za „Naprej“! Pošiljajte ga vojakom!

Zadnje vesti.

Stališče barona Hussareka omajano.

Dunaj, 26. septembra. Na današnji konferenci klubovih načelnikov z ministrskim predsednikom baronom Hussarekom se je razmotrivalo vprašanje, če bi ne bilo umestno, da se plenarna seja poslanske zbornice, ki je sklicana na dan 1. oktobra, preloži na poznejši čas. V parlamentarnih krogih se zatrjuje, da je stališče barona Hussareka omajano, in da se njegov kabinet v kratkem umakne koalicijskemu mi strstu.

Konference barona Hussareka z voditelji strank.

Dunaj, 26. septembra. Danes so se skoraj cel dan vršila pogajanja ministrskega predsednika z voditelji strank. Sprejeti so bili zaporedoma poslanci Tusar, dr. Waldner, dr. Gross, Petrusiewicz in Seitz, pozneje podpredsednik gospodske zbornice knez Fürstenberg.

Pod vtisom izjave ministrskega predsednika o vna-jepolitičnem položaju je dr. Waldner sklical za jutri sejo nemškonacionalnih strank.

Pred važnimi dogodki.

Dunaj, 26. septembra. Podpredsednik Ceskega svaza poslanec Tusar je mel danes dolgo zaupno konferenco z ministrskim predsednikom baronom Hussarekom o važnih vna-jepolitičnih zadevah. Po konferenci se je v zbornici izvedelo, da utegnejo izredno važni vna-jepolitični dogodki še pred sestankom državnega zaborova povzročiti preobrat cele situacije.

Dunaj, 26. septembra. Državni poslanec Kraft je imel razgovor z vna-jim ministrom grofom Burianom, v katerem so se razmotrila važna vprašanja vna-janja politike.

Budimpešta, 26. septembra. Ministrski predsednik dr. Wekerle je odpotoval danes na Dunaj.

Misija grofa Tisze se je ponesrečila.

Dunaj, 26. septembra. Jugoslovansko vprašanje stoji v ospredju politične diskuzije. Načrti grofa Tisze se splošno odklanjajo. Grof Tisza sam nekako priznava neuspeh svoje misije. Nasproti različnim poročilom izjavila Tisza, da je povedal vsem, s katerimi se je razgovarjal, jasno in brez ovinkov, da njegovo potovanje ni imelo političnega značaja(?), da so njegovi razgovori privatni razgovori in da je zbiral le informacije za rešitev jugoslovanskega vprašanja.

Jugoslovasko vprašanje »ni aktualno«.

Dunaj, 26. septembra. Vna-janje ministrstvo objavlja uradno izjavo, ki pravi, da »vprašanje razširjenja pravic kraljevine Hrvatske ni aktualno«. Ureditev tega vprašanja da je ne-šena bodočnosti in se ne nahaja v diskuziji. V ostalem dosedanja pogajanja še niso dovedla do nobene odločitve, temveč se nahajajo v štadiju, da morejo vsi merodajni faktorji uspešno zastopati svoje stališče.

Ministrski svet v Budimpešti.

Budimpešta, 26. septembra. Danes popoldne se je vršila seja ministrskega sveta kateri se v političnih krogih pripisuje velika važnost. Na dnevnem redu seje je bilo potovanje grofa Tisze v jugoslovanske dežele. Po seji ministrskega sveta je ministrski predsednik dr. Wekerle odpotoval na Dunaj.

Volilna reforma na Hrvatskem.

Zagreb, 26. septembra. Volilna reforma na Hrvatskem, katero je bil sklenil sabor v letošnjem pomladanskem zasedanju, je prejela kraljevo sankcijo. Novi volilni zakon temelji na principu splošne in enake volilne pravice.

Bulgarija se odvrača od centralnih držav?

Ženeva, 26. septembra. »Gazette de Lausanne objavlja senzacionalna poročila iz Bolgarije. Bolgarski poraz — pravi list — diplomatičnega položaja za kralja Ferdinanda ne bo izboljšal. Prvi nesreči sledi rada še druga. Pojavlja se nova nevarnost. Vplivna »Newyork Times« je započela veliko akcijo, da Amerika napove vojno tudi Bolgariji in Turčiji, če da je treba odločitve na celi črti. Prišel bo trenotek, ko nas bodo naši zavezniki vprašali: Ali ste za Srbijo, Romunijo in Grško, ali pa hočete izdati te dežele v prilog Bolgariji? Zd se da bo imela kampanja »Newyork Times« uspeh in zelo verjetno je, da bo kralj Ferdinand v kratkem imel enega sovražnika več. Skrb kralja Ferdinanda narašča, a njegov ministrski predsednik Mali-

nov se vedno bolj nagiblje k ententi. Poraz v Macedoniji utegne preobrat v Bolgariji znatno pospešiti.

Razprava v glavnem odboru nemškega rajhstaga

Berlin, 26. septembra. V glavnem odboru, ki je danes nadaljeval debato o splošnem političnem položaju, je državni kancler grof Hertling zavračal od raznih govornikov izražene očitke. Izjavil je, da so pritožbe proti delovanju cenzure in proti izvršitvi zakona o društvenih in zborovanju v znaten obsegu utemeljene. (Klici: Čujte, čujte!) Državni kancler ne mara ušes zatisniti pred upravičenimi pritožbami. Vendar pa svetuje, naj poslanci vse zapostavijo, kar bi moglo ločiti. Konservativec grof Westarp pravi, da leže vzroki malodušnosti prebivalstva v notranji politiki. Govornik meni, da se treba bojevati, dokler sovražniki ne pripoznajo Nemčiji pogojev za življenje. Neodvisni socialist Ledebour poudarja, da se mora o položaju razpravljati v javni seji državnega zbora. Vojaški birokratski sistem je že povzročil dovolj nesreč. Poljk Seyda je izjavil: Napram krizi v vladi se držimo rezervirano. Smo za primerno parlamentarizacijo in demokratizacijo in borimo se proti vojaškemu birokratskemu sistemu. Brestovskega in bukareškega mira ne priznavamo za mir sporazuma. — Debata se bo še nadaljevala.

Bulgarska fronta prebita.

Dunaj, 26. septembra. S ponocene strani poročajo: Ententna in bulgarska poročila dopuščajo precej točen vpogled v vojaški položaj na makedonsko-bulgarskem bojišču. Dne 14. t. m. so pričete vojne sile entente na tem bojišču vellkopotezno ofenzivo, najprej na ozemlju med Vardarjem in albanskih jezeri, ki je tu že prvi dan prebita bulgarsko fronto. Druga dan se je alijancem posredno razširiti svoje operacije na vzhodu in končno je prišlo do prebitja bulgarske fronte. To posrečeno prebitje je očaralo celo entento samo in povzročilo, da je vrgla proti Bulgarom vse svoje rezerve, tako da so se začeli umikati na celi črti. Izgubili so tudi velik del vojnega materiala, ker ga vsled slabih potov in prehitrega umikanja niso mogli vzeti s-seboj. Pa tudi mnogo ujetnikov je izgubila bulgarska armada. Položaj bulgarske armade ni nič kaj ugoden in važno je omeniti, da se nahaja v zvezi z našo balkansko fronto.

London, 26. septembra. Uradno: Angleške čete so prekoračile bulgarsko mejo.

Prvi uspeh nemških železničarjev.

Berlin, 26. septembra. »Vorwärts« poroča: Kakor smo iz parlamentarnih krogov izvedeli, se je z ozirom na naredbo vojnega ministarstva glede prepovedi zborovanj v prilog mirovni resoluciji državnega zbora ravnokar odredilo, da se morajo vse odredbe vojnega ministra predložiti prej državnemu kanclerju v odobrenje.

Stavka angleških železničarjev končana.

London, 26. septembra. Reuterjev urad javlja: Na sestanku železničarjev v Cardiffu se je sklenilo, da se železničarji vrnejo zoper na delo. Stavka v Walesu je s tem končana.

Aprovizacija.

Meso na zeleno izkaznice B št. 801 do konca. Stranke z zelenimi izkaznicami B št. 801 do konca prejmejo meso v soboto, dne 28. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določen je tale red: od 1. do pol 2. št. 801 do 1000, od pol 2. do 2. št. 1001 do 1200, od 2. do pol 3. št. 1201 do 1400, od pol 3. do 3. št. 1401 do 1600, od 3. do pol 4. št. 1601 do 1800, od pol 4. do 4. št. 1801 do 2000, od 4. do pol 5. št. 2001 do 2200, od pol 5. do 5. št. 2201 do 2400, od 5. do pol 6. št. 2401 do konca. Kilogram stane 2 K 80 vin.

Inozemsko meso. Mestna aprovizacija ljubljanska bo oddajala inozemsko meso v soboto, dne 28. t. m. in v pondeljek, dne 30. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa, in sicer od pol 7. do pol 9. ure za privatne stranke, in od 9. ure dalje za gostilničarje.

Oddaja svinjskega mesa. Mestna aprovizacija bo oddajala sveže svinjsko meso v nedeljo, dne 29. t. m. ob 6. zjutraj v cerkvi sv. Jožefa in na Poljanski cesti štev. 15. Svinjsko meso dobe vse one stranke, ki kupujejo meso pri mesarjih po naslednjem redu: Na Poljanski cesti štev. 15 one stranke, ki kupujejo meso pri mesarjih Toni, Josip Kozak, Žan, Marija Keber, Slovša in Milan Kozak. Ostale stranke prejmejo svinjsko meso v cerkvi sv. Jožefa. Stranka dobi na izkaznico za meso na vsako osebo po četr kilograma mesa, kilogram stane 18 kron.

Prodajalci sladkorja se opozarjajo, da smejo oddati septembarske sladkorne izkaznice na magistratu šele tedaj, ko bodo že dobili nakazan sladkor za mesec oktober. Če bi pa komu sladkor za september primanjkoval, mora takoj prinesi izkaznice v mestno posvetovalnico, da se prestejejo.

Zeljnate glave. Mestna aprovizacija je nabavila za ljubljansko prebivalstvo večjo množino zeljnatih glav. Delila jih bo strankam na izkaznice za krompir v televadnici deške šole na Ledin. Vsaka stranka dobi lahko do 500 kg zeljnatih glav. Večja gospodarstva, gostilne, kuhinje in drugi zavodi, ki potrebujejo in žele več kakor 500 kg zeljnatih glav, naj se javijo v pisarni mestne aprovizacije na Poljanski cesti št. 13. Mestna aprovizacija jim bo dostavila primerne množine zeljnatih glav na dom. Kilogram zeljnatih glav stane 56 vinarjev. Stranke I. okraja pridejo na vrsto v soboto, dne 28. t. m., v pondeljek, dne 30. t. m. in v torek, dne 1. oktobra. Določen je tale red: v soboto, dne 28. t. m. popoldne od 8. do 9. št. 1 do 50, od 9. do 10. št. 51 do 100, od 10. do 11. št. 101 do 150, popoldne od pol 2. do pol 3. št. 151 do 200, od pol 3. do pol 4. št. 201 do 250, od pol 4. do pol 5. št. 251 do 300, od pol 5. do pol 6. št. 301 do 350. — V pondeljek, dne 30. t. m. popoldne od 8. do 9. št. 351 do 400, od 9. do 10. št. 401 do 450, od 10. do 11. št. 451 do 500, popoldne od pol 2. do pol 3. št. 501 do 550, od pol 3. do pol 4. št. 551 do 600, od pol 4. do pol 5. št. 601 do 650, od pol 5. do pol 6. št. 651 do 700. — V torek, dne 1. oktobra popoldne od 8. do 9. št. 701 do 750, od 9. do 10. št. 751 do 800, od 10. do 11. št. 801 do 850, popoldne od pol 2. do pol 3. št. 851 do 900, od pol 3. do pol 4. št. 901 do 950, od pol 4. do pol 5. št. 951 do 1000, od pol 5. do pol 6. št. 1001 do konca. Stranke opozarjam, naj se drže točno predpisanega reda. Zelja je toliko v zalogi, da ga ne bo za nikogar zmanjkal.

Petrolej se sme oddajati na prvi odrezek A, B ali C-karte le še do 30. septembra. Po prvem oktobru morajo trgovci takoj predložiti vse petrolejske odrezke v mestni posvetovalnici.

Stranke južnih železničarjev, ki so se zglastile za zelje, naj ga pridejo iskat v soboto, 28. t. m. Kilogram zelja stane 56 vin.

Razno.

* Ententna poročila o uspehih sedanje ofenzive pravijo, da je bilo ujetih v dveh mesecih ofenzive 250.000 Nemcev in zaplenjenih 18.000 strojnih pušk in 8000 topov.

Izdajatelj in odgovorni urednik

Josip Petajan

Tisk »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani

MOJZES ALI DARVIN?

SOLSKO VPRAŠANJE

SPISAL DR. A. DODEL

CENA 70 VINARJEV

DOBÍ SE V ZALOŽBI »NAPREJA«

... V LJUBLJANI ...

Iče se za samostojno delo sposobna uradica za uradovanje v nekem društvu. Plača po dogovoru. Nastop takoj. Ponudbe je poslati na upravo »NAPREJA«.

Potrtim srcem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš dobr sirop, oče, star oče, brat, stric in svak, gospod

Jakob Jezeršek,
zasebnik

danes dne 26. septembra 1918 ob 1. uri popoldan po dolgi mučni bolezni v 83. letu svoje starosti mirno v gospodu zaspal.

Pogreb dragega rajnega se vrši v soboto dne 28. septembra ob 1. uri popoldan iz hiše žalosti Novi Vodmat št. 166 na pokopališče k Sv. Križu.

Novi Vodmat-Ljubljana, dne 26. sept. 1918.
Žalujoče rodbine:
Jezeršek, Kregar, Cerkvenik, Peterlin,
Leopold in Jančigaj.

Kupi se vezane knjige, kakor tudi cele knjižnice.
Ponudbe na upravo »NAPREJA«.

Rudarji pozor!

Rudar iz Trbovelj ali Zagorja, ki bi hotel zamenjati službo z rudarjem v Fohnsdorfu, naj to naznani J. Hribovšek, Bevško št. 51, Trbovlje.

SIGORIN STENICE

zatre čudo-vito naglo

Vzorčna steklenica 4 K, velika steklenica 16 K, brizgalnica 2 K. Dobiva se v lekarnah in drogerijah. Glavna zalog za Avstro-Ogrsko: Lekarna, pri upanju! (Apotheke zur Hoffnung): Pécs 46, Ogrsko. Glavne prodaje v Ljubljani: v drogerijah Anton Kanc in B. Čvančara (Adrija) ter v lekarnah Gabrijel Piccoli, Dunajska cesta in M. R. Sušnik, Marijin trg.

- GORICA - F. Batjel - LJUBLJANA -
Stolna ulica 2-4 Stari trg št. 28.

Trgovina in mehanična delavnica.

Moška in ženska dvokolesa

Se s staro prevmatiko

šivalni in pisalni stroji, gramofoni, električne žepne svetilke. Najboljše baterije. Posebno nizka cena za preprodajalce.

Prazne zaboje

velike in male

prodaja po zmerni ceni

Konzumno društvo za Ljubljano in okolico, skladišče v Šiški, Kolodvorska cesta.

— Delniška glavnica —
K 10,000.000.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Ljubljanska kreditna banka

v Ljubljani.

Poslovnična c. kr. avstr. razredne loterije.
Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Rezervni fondi ekregio
K 2,000.000.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, financira berarične dohabe in dovoljuje aprovizacijske kredite.